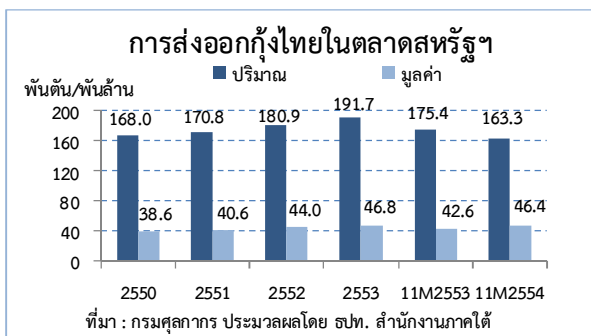

มองตลาดกุ้งไทยในตลาดส่งออกหลัก และแนวโน้มปี 2555

ณอมจิตร สิริภคพร
 เศรษฐกรอาวุโส ส่วนเศรษฐกิจภาค
 ธันวาคม 2554

กุ้งไทยยังคงครองความเป็นผู้ผลิตที่มีศักยภาพ และผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลก แม้จะต้องเผชิญกับมาตรการกีดกันทางการค้า อาทิ การเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรฐานความปลอดภัยอาหารทะเลนำเข้า จะเห็นได้จากในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา กุ้งไทยเรา มีการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.4 ต่อปี เมื่อเทียบกับตลาดโลกที่มีการการส่งออกกุ้งลดลงที่เฉลี่ยร้อยละ 2.3 ต่อปี โดยไทยเรามีสัดส่วนการส่งออกกุ้งคิดเป็นร้อยละ 23 ของการส่งออกกุ้งของทั้งโลก และตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันสูงถึงร้อยละ 64 ของการส่งออกกุ้งของไทย

ปี 2554 : หลายปัจจัยกระทบส่งออกกุ้งไทย โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา

ในปี 2554 มีหลายปัจจัยที่ทำให้ปริมาณการส่งออกกุ้งของไทยลดลง จะเห็นได้จากในช่วง 11 เดือนปีนี้ปริมาณการส่งออกกุ้งของไทยลดลงร้อยละ 6.6 ตามการลดลงในตลาดสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับหนึ่งของไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46 ของการส่งออกกุ้งของไทย ทั้งๆ ที่สหรัฐอเมริกายังคงมีการนำเข้ากุ้งเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้จะเกิดปัญหาวิกฤต

เศรษฐกิจภายในประเทศก็ตาม จะเห็นได้จากข้อมูลของ National Marine Fisheries Service (NMFS) ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2554 สหรัฐอเมริกามีการนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) ทั้งสิ้น 465,776 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.9

การนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐฯ

ประเทศผู้ผลิต	ตุลาคม		Y-O-Y (%)	สัดส่วน (%)	มกราคม-ตุลาคม		Y-O-Y (%)	สัดส่วน (%)
	2553	2554			2553	2554		
ไทย	24,715	19,806	(19.9)	32.2	160,565	149,625	(6.8)	32.1
เอกวาดอร์	4,300	5,691	32.3	9.3	55,535	61,617	11.0	13.8
อินโดนีเซีย	4,281	4,415	3.1	7.2	50,905	58,220	14.4	13.3
จีน	5,052	4,231	(16.3)	6.9	37,341	33,751	(9.6)	7.3
เวียดนาม	6,788	4,774	(29.7)	7.8	36,761	36,637	(0.3)	7.9
อินเดีย	4,087	6,358	55.6	10.3	22,378	39,592	76.9	8.2
อื่น ๆ	12,073	16,210	34.3	26.4	84,638	86,334	2.0	17.3
รวม	61,296	61,485	0.3	100.0	448,123	465,776	3.9	100.0

ที่มา : US National Marine Fisheries Service

สาเหตุสำคัญที่ไทยส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา ลดลงเนื่องจาก 1) ประเทศผู้ผลิตคู่แข่งเสนอขายกุ้งในราคาที่ถูกลงกว่าทำให้สหรัฐอเมริกาหันไปนำเข้าจากประเทศผู้ผลิตอื่นเพิ่มขึ้น อาทิ อินเดีย เม็กซิโก เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยเฉพาะอินเดีย พบว่า ในเดือนสิงหาคม-ตุลาคมที่ผ่านมาได้เข้ามา มีส่วนแบ่งในตลาดสหรัฐฯ เพิ่มมากขึ้น 2) ผู้ส่งออกไทยหันไปขยายการส่งออกในตลาดอื่น อาทิ ญี่ปุ่น อังกฤษ เกาหลีใต้ แคนาดา และจีน เพิ่มมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกในตลาดสหรัฐอเมริกาจนเกินไป และ 3) ผลผลิตกุ้งของไทยในปี 2554 ค่อนข้างดิ่งตัว โดยผลผลิตกุ้งไทยในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2554 ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนประมาณร้อยละ 1.4 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากอุทกภัยถึง 2 ครั้งในพื้นที่เลี้ยงกุ้งสำคัญทางภาคใต้ช่วงเดือนพฤศจิกายน 2553 และเดือน

เมษายน 2554 ที่ผ่านมามีทำให้โรงงานแปรรูปกุ้งหลายแห่งประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบโดยเฉพาะในช่วงต้นปี และทำให้ราคากุ้งในปีนี้อยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง

สำหรับ **ตลาดญี่ปุ่น** ซึ่งเป็นตลาดส่งออกกุ้งอันดับสองของไทย มีสัดส่วนการส่งออกที่ร้อยละ 20 ของการส่งออกกุ้งโดยรวม การส่งออกยังคงเพิ่มขึ้นแม้ว่าญี่ปุ่นจะประสบภัยพิบัติแผ่นดินไหวและสึนามิกก็ตาม โดยปริมาณการส่งออกกุ้งไทยไปยังตลาดญี่ปุ่นในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2554 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นตลาดที่เน้นคุณภาพสินค้าเป็นหลัก และปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมานิยมการบริโภคกุ้งแปรรูปเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และลดความต้องการกุ้งสดแช่แข็งลง สอดคล้องกับจุดแข็งในเรื่องคุณภาพกุ้งของไทยเราเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก และปัจจุบันไทยยังเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูปรายใหญ่ที่สุดในตลาดนี้ ยกเว้นผลิตภัณฑ์ข้าวปั้นซูชิกุ้ง (Sushi shrimp with rice) ที่จีนยังคงความเป็นผู้นำในผลิตภัณฑ์นี้

การนำเข้ากุ้งแช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น

หน่วย : เมตริกตัน

ประเทศผู้ผลิต	ตุลาคม		Y-O-Y (%)	สัดส่วน (%)	มกราคม-ตุลาคม		Y-O-Y (%)	สัดส่วน (%)
	2553	2554			2553	2554		
ไทย	2,829	2,989	5.7	13.6	30,921	29,773	(3.7)	19.2
เวียดนาม	4,757	3,958	(16.8)	18.0	33,753	26,245	(22.2)	16.0
อินโดนีเซีย	2,366	2,517	6.4	11.5	26,003	24,933	(4.1)	16.0
อินเดีย	3,616	4,765	31.8	21.7	23,274	24,366	4.7	14.0
จีน	1,605	1,898	18.3	8.6	10,629	13,108	23.3	8.0
มาเลเซีย	710	553	(22.1)	2.5	5,740	7,637	33.0	5.1
อื่น ๆ	5,220	5,281	1.2	24.0	35,282	35,591	0.9	21.7
รวม	21,103	21,961	4.1	100.0	165,602	161,653	(2.4)	100.0

ที่มา : National Marine Fisheries Service, Southwest Regional Office

แนวโน้มกุ้งไทยปี 2555

ปริมาณการส่งออกกุ้งไตรมาสที่ 1 ปี 2555 คาดว่าจะใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้เป็นไปตามผลผลิตกุ้งที่อยู่ในระดับต่ำช่วงต้นปี เนื่องจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย อย่างไรก็ตาม คาดว่าผลผลิตกุ้งจะไม่ตึงตัวมากนัก เนื่องจากราคากุ้งที่พุ่งในช่วงปลายปี 2554 ทำให้ยังคงมีผู้เลี้ยงกุ้งส่วนหนึ่งยอมรับความเสี่ยงกับสภาพอากาศและเลี้ยงกุ้งอย่างต่อเนื่อง คาดว่า ผลผลิตกุ้งจะเริ่มเข้าสู่ตลาดมากอีกครั้งในช่วงไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 3 ของปีนี้

อย่างไรก็ตามใน ปี 2555 ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องระมัดระวัง จาก 1) สภาพอากาศแปรปรวน 2) ปัญหาโรคระบาดทั้งจากโรคตัวแดงดวงขาว และโรคซีขาว 3) ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากประเทศคู่แข่ง อาทิ อินโดนีเซียที่ปรับตัวจากปัญหาโรคระบาดได้ระดับหนึ่งแล้ว ยังมีประเทศที่น่าจับตามอง คือ อินเดียที่หันมาเลี้ยงกุ้งขาวเพิ่มขึ้น และสามารถครองส่วนแบ่งในตลาดสำคัญเพิ่มขึ้นในปี นี้ และ 4) สถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนสูง และปัญหานี้สินในยุโรปที่ยังไม่ชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลกให้ชะลอตัวตามไปด้วย